

Naturalisatie van Bouwman, Hendrik en 20 anderen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Hendrik Bouwman en 20 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De in artikel 1, onder 5 en 11, voorgedragen zijn oud-Nederlanders, die ingevolge artikel 7, onder 5e, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (*Stb.* 1892, 268), hun Nederlandse nationaliteit hebben verloren door tien achtereenvolgende jaren woonplaats te hebben gehad buiten Nederlands grondgebied. Zij hadden door gebruik te maken van de daartoe bij evengenoemd artikel 7 aangewezen weg, verlies van het Nederlanderschap kunnen voorkomen. Ofschoon zij dit middel niet hebben aangewend blijken zij op het bezit van de Nederlandse nationaliteit prijs te stellen. Op grond van de verkregen inlichtingen bestaat er voldoende aanleiding om deze verzoekers in het Nederlanderschap te herstellen.

Ten aanzien van de overigen moge het volgende worden opgemerkt.

In artikel 1, onder 1, wordt voorgedragen de oud-Nederlander Hendrik Bouwman. Verzoeker werd in 1885 te Heeg (Friesland) geboren. Op 35-jarige leeftijd vertrok hij met zijn echtgenote en kind naar de Verenigde Staten van Amerika. Naderhand verwierven zij de Amerikaanse nationaliteit. In november 1960 keerde het gezin voor goed naar Nederland terug. Uit eigen middelen voorziet verzoeker in het onderhoud van zich en zijn gezin. In artikel 1, onder 2, wordt voorgedragen adressants minder valide zoon Sjirk. Deze is in 1919 eveneens te Heeg geboren.

Heinrich Wilhelm Hoffgaard, de in artikel 1, onder 3, voorgedragen staatloze verzoeker werd in 1915 te Rotterdam geboren uit het huwelijk van een Duitse vader en een van oorsprong Nederlandse moeder. In 1939 werd hij uit het Duitse staatsverband ontslagen; in hetzelfde jaar huwde hij met een Nederlandse vrouw, die haar nationaliteit behield. Als kantoorbediende heeft hij genoegzame inkomsten om in het onderhoud van zich en de zijnen te voorzien. Zijn gedragingen gedurende de oorlog behoeven naar het gevoelen van de ondergetekende zijn naturalisatie thans niet langer in de weg te staan.

De in artikel 1, onder 4, genoemde oud-Nederlander Johannes Jacobus Maria Klaus werd in 1912 te 's-Gravenhage geboren. Als R.K.-priester verliet hij in 1935 ons land; van 1939 tot 1961 verbleef hij in Frankrijk, alwaar hij missiewerk verrichtte. In 1949 verkreeg verzoeker door naturalisatie de Franse nationaliteit. Om gezondheidsredenen keerde hij in 1961 naar Nederland terug. Hij is niet voornemens zich andermaal in het buitenland te vestigen. Verzoeker is aangesteld tot godsdienstonderwijzer aan diverse R.K. Middelbare scholen in 's-Gravenhage en Rijswijk.

In artikel 1, onder 6, wordt voorgedragen Mo Im Nio Lim. Verzoekster is van Chinese origine en bezit de Indonesische nationaliteit. Sedert 1957 verblijft zij in Nederland. Als kantoorbediende voorziet zij in haar onderhoud.

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De Bulgaarse verzoeker Peter Losev, genoemd in artikel 1, onder 7, werd in 1924 te Sofia (Bulgarije) geboren. In 1948 vluchtte hij naar Oostenrijk en het jaar daarop vestigde hij zich hier te lande. Hij werd in de gelegenheid gesteld medicijnen te studeren; in juni 1962 behaalde hij het artsdiploma. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw en is thans werkzaam als assistent-chirurg bij het militaire hospitaal te Utrecht.

In artikel 1, onder 8 en 9, worden voorgedragen Soei Kim Ngo en Soei Soan Ngo. Verzoeksters zijn zusters. Zij zijn beiden te Medan geboren en bezitten de Indonesische nationaliteit. Zij wonen onderscheidenlijk sedert 1948 en 1951 in Nederland. Soei Kim is werkzaam als kantoorbediende, terwijl Soei Soan als correctrice in haar onderhoud voorziet.

De in artikel 1, onder 10, voorgedragen Poolse verzoeker Robert Rosenau werd in 1902 te Zdunska-Wola (Polen) geboren. Sedert 1928 verblijft hij in Nederland. In 1930 huwde hij met een van oorsprong Nederlandse vrouw. Hij is eigenaar van twee winkelpanden en kan op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn echtgenote voorzien.

De in artikel 2 voorgedragen worden voor kosteloze naturalisatie in aanmerking gebracht; de verzoekers genoemd onder 1, 2 en 7, die als vluchtelingen worden aangemerkt, ter voldoening aan de gedane toezegging (vgl. de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de Justitiebegroting voor 1962—Zitting 1961—1962—6500 — Stuk nr. 10, sub 113); de verzoekers genoemd onder 3, 5, 6, 8 en 9, omdat de door hen aan den lande of de geallieerde oorlogvoering bewezen diensten daartoe aanleiding geven; de verzoekers genoemd onder 4 en 10, afkomstig uit Indonesië, omdat zij de Nederlandse nationaliteit door de gewijzigde staatkundige verhoudingen hebben verloren.

De Hongaarse verzoekster Erzsebet Balogh, genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1884 in Akosfalva (Hongarije) geboren. Zij is weduwe van Jozsef Kelemen. Verzoekster woont sedert 1956 in Nederland. Ook van 1947 tot 1949 heeft zij hier te lande verblijf gehouden. In haar onderhoud wordt voorzien. Verzoeksters zoon Arpad Kelemen wordt genoemd onder 7 van artikel 2.

In artikel 2, onder 2, wordt voorgedragen de Hongaarse verzoeker Kalman Lajos Biro. Hij verblijft sedert december 1956 in Nederland. Verzoeker huwde in 1960 met een ook thans nog Nederlandse vrouw. Hij is kantoorbediende van beroep.

Stefan Cichon, genoemd in artikel 2, onder 3, is van Poolse afkomst en werd in 1924 in Sancygniew (Polen) geboren. Sedert 1947 verblijft hij in Nederland. In 1949 huwde hij met een Nederlandse vrouw, die na haar huwelijk de Nederlandse nationaliteit behield. Verzoeker deed dienst in de geallieerde militaire legers. Als mijnwerker verdient hij het brood voor zich en zijn gezin.

In artikel 2, onder 4, wordt voorgedragen Aline Frederika Ferdinandus. Deze verzoekster, die in 1938 te Djakarta (Indonesië) is geboren, bezit de Indonesische nationaliteit. Zij

woont sedert 1956 in ons land. Verzoekster verzorgt de huishouding van haar ouders.

In artikel 2, onder 5, wordt voorgedragen Roderich Hahn, die in 1926 in Stellenbosch (Zuid-Afrika) werd geboren. Hij bezit de Zuid-Afrikaanse nationaliteit. Deze verzoeker diende van juli 1944 tot 1946 als vrijwilliger in de geallieerde legers. In 1956 verliet hij zijn geboorteland en vestigde hij zich in Nederland. In 1957 huwde hij met een Nederlandse vrouw, die haar nationaliteit na haar huwelijk behield. Als handels-employé heeft hij genoegzame inkomsten voor zich en zijn gezin.

De in artikel 2, onder 6 voorgedragen staatloze verzoeker Gerard Joseph Heinen werd in 1920 te Ubach over Worms geboren. Zijn van origine Duitse vader werd in 1920 uit het Duitse staatsverband ontslagen. In 1950 huwde verzoeker met een Nederlandse vrouw, die de Nederlandse nationaliteit nog bezit. Hij verrichtte zijn dienstplicht in het Nederlandse leger. Tot voor kort stond hij nog als Nederlander ingeschreven. Als bankwerker voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

Arpad Kelemen de in artikel 2, onder 7, voorgedragen Hongaarse verzoeker is een zoon van de in dit artikel onder 1 genoemde verzoekster. Met zijn gezin vluchtte hij in 1956 uit Hongarije. Kort nadien vestigde hij zich in Nederland. Als administrateur-inkoper verdient hij het brood voor zich en de zijnen.

De in artikel 2, onder 8, voorgedragene Wincenty Mucek is van Poolse afkomst. Hij werd in 1919 in Pojawie (Polen) geboren. Verzoeker nam daadwerkelijk deel aan gevechtshandelingen met de geallieerde legers. Sedert 1947 woont hij

in Nederland. In 1948 huwde hij met een Nederlandse vrouw. Als spoorlegger voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Szczepan Powaza, de staatloze verzoeker genoemd in artikel 2, onder 9, werd in 1923 in Augustow (Polen) geboren. In januari 1940 werd hij gevankelijk weggevoerd naar Sibirië; twee jaar later nam hij de gelegenheid te baat dienst te nemen bij de Vrije Poolse Marine. Hij diende aan boord van een geallieerde torpedobootjager. Verzoeker huwde in 1951 met een van geboorte en ook thans nog Nederlandse vrouw. In 1954 vestigde hij zich voorgoed in Nederland, na eerder in 1947/48 ook reeds hier te lande te hebben verbleven. Als gereedschap-stempelmaker heeft hij genoegzame inkomsten voor zich en zijn echtgenote.

De in artikel 2, onder 10, voorgedragen verzoeker Jacob David Sahanaja werd in 1925 in Medan (Indonesië) geboren. Hij diende van 1945 tot 1949 in het K.N.I.L. Sedert 1951 woont verzoeker hier te lande. In 1958 is hij met een van origine Nederlandse vrouw gehuwd. Verzoeker is werkzaam als rekenmachinemonteur.

Met uitzondering van de Bulgaarse verzoeker genoemd in artikel 1, onder 7, en de Hongaarse verzoekers genoemd in artikel 2, onder 1, 2 en 7, geldt ten aanzien van alle voorgedragenen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben hetzij, omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,
A. C. W. BEERMAN.